

Protokół
z kontroli problemowej przeprowadzonej w Środowiskowym Domu Samopomocy
w Busku-Zdroju

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Środowiskowy Dom Samopomocy jest jednostką organizacyjną Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju. Mieści się przy ul. Rehabilitacyjnej 5, 28-100 Busko-Zdrój.

Dom ma charakter lokalny, obszar działania obejmuje Gminę Busko-Zdrój. Burmistrzem Miasta i Gminy Busko-Zdrój jest Pan Waldemar Sikora, Dyrektorem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej – Pani Zofia Guz, Kierownikiem ŚDS – Pani Renata Szymańska-Gałązka.

ŚDS funkcjonuje od 1999 r. na podstawie Uchwały Nr XXIX/394/98 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 27 marca 1998 roku w sprawie zmiany Statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju.

Środowiskowy Dom Samopomocy działa w oparciu o:

Regulamin Organizacyjny ŚDS zatwierdzony Zarządzeniem wewnętrznym Nr 6/2006 Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju z dnia 14 czerwca 2006 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu Środowiskowego Domu Samopomocy.

Roczne plany pracy Środowiskowego Domu Samopomocy na rok 2013 dla osób przewlekle psychicznie chorych oraz dla osób upośledzonych umysłowo.

Brak programu działalności Domu na dany rok.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numery i daty upoważnienia do kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Magdalena Pracon – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego - koordynator kontroli, działająca na podstawie upoważnienia do kontroli nr 1106/2013 z dnia 22 listopada 2013 roku wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Renatę Segiecińską.

2. Katarzyna Turkowska – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego, działająca na podstawie upoważnienia do kontroli nr 1105/2013 z dnia 22 listopada 2013 roku wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Renatę Segiecińską.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju* pod pozycją 4/2013.

III. Data rozpoczęcia kontroli i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 25 - 26 listopada 2013 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o art. 22 ustawy z dn. 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.), przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy z dnia 9 grudnia 2010 roku (Dz. U. Nr 238, poz. 1586), przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (t.j. Dz. U. z 2013 roku, poz. 1050), przepisy rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2013 roku do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli było:

1. Funkcjonowanie Środowiskowego Domu Samopomocy w zakresie zatrudnienia i organizacji pracy.
2. Analiza prawidłowości przebiegu procesu przyjmowania uczestników do Domu.
3. Ocena postępowania wspierająco-aktywizującego.
4. Analiza wykorzystania miejsc.

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Środowiskowy Dom Samopomocy w Busku-Zdroju jest ośrodkiem wsparcia dziennego typu A i B – dla osób przewlekle psychicznie chorych i osób upośledzonych

umyslowo. Finansowaniem z budżetu państwa objętych jest 20 miejsc. W dniu kontroli do ŚDS skierowanych decyzją administracyjną były 24 osoby, w tym: 10 kobiet i 14 mężczyzn.

Głównym celem funkcjonowania Domu jest zapobieganie izolacji społecznej osób z przewlekłymi zaburzeniami psychicznymi oraz osób z niepełnosprawnością intelektualną, poprzez stwarzanie warunków sprzyjających integracji wewnętrznej oraz integracji ze środowiskiem.

ŚDS funkcjonuje przez pięć dni w tygodniu w godzinach 7⁰⁰ – 15⁰⁰, z czego przynajmniej sześć godzin przeznaczonych jest na pracę terapeutyczną z uczestnikami ŚDS.

Łączna powierzchnia użytkowa ośrodka wsparcia wynosi 263,3 m², na jednego uczestnika przypada 13,16 m² (Załącznik Nr – 1 Ankieta do kontroli środowiskowych domów samopomocy). Tym samym spełnia wymagania określone w § 18 rozporządzenia, który stanowi, że powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 uczestnika powinna wynosić nie mniej niż 8 m².

Środowiskowy Dom Samopomocy zajmuje budynek parterowy składający się z następujących pomieszczeń: sala ogólna, 3 pomieszczenia do treningów, pokój socjalny, pokój administracyjny, gabinet lekarski, pokój do indywidualnego poradnictwa pełniący funkcję pokoju wyciszeni, kuchnia jadalnia, łazienka wyposażona w natrysk, 2 toalety osobno dla mężczyzn i kobiet oraz dla personelu.

Ośrodek jest wyposażony w sprzęt niezbędny do realizacji zadań wspierająco-aktywizujących m.in. komputer, podstawowy sprzęt gospodarstwa domowego, sprzęt sportowo-treningowy, sprzęt RTV i AGD.

Budynek, w którym mieści się ośrodek posiada udogodnienia ułatwiające funkcjonowanie osobom niepełnosprawnym – podjazd, łazienka dostosowana do osób niepełnosprawnych, odpowiednia szerokość drzwi. Spełniony jest również standard usług odnośnie usytuowania w miejscu zapewniającym bezpieczeństwo uczestników, posiadania przez Dom odpowiedniej ilości toalet oraz pomieszczeń przystosowanych do prowadzenia w nich zajęć.

Natomiast w opinii Zespołu kontrolującego dojazd do ŚDS może stanowić utrudnienie dla uczestników ze względu na dużą odległość od najbliższego przystanku i centrum miasta.

Ad 1. Funkcjonowanie Środowiskowego Domu Samopomocy w zakresie zatrudnienia i organizacji pracy.

W Środowiskowym Domu Samopomocy w Busku-Zdroju na dzień kontroli zatrudnionych na podstawie umowy o pracę było 4 pracowników merytorycznych na następujących stanowiskach pracy: kierownik i 3 instruktorów terapii zajęciowej (Załącznik 2 – Tabela dotycząca pracowników Środowiskowego Domu Samopomocy).

Przedmiotem kontroli było zbadanie kwalifikacji oraz stażu pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi, pracowników merytorycznych zatrudnionych w Środowiskowym Domu Samopomocy.

Z analizy akt osobowych kadry merytorycznej wynika, że staż pracy oraz kwalifikacje zawodowe kierownika i pracowników są zgodne z wymogami określonymi w ustawie o pomocy społecznej i w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Wszyscy pracownicy merytoryczni posiadają przeszkolenie w zakresie prowadzenia treningów umiejętności społecznych zgodnie z § 11 ust. 2 cyt. rozporządzenia. Ponadto w 2013 r. przeprowadzono szkolenie wewnętrzne na temat zachowań instruktorów w przypadku agresji uczestników.

Wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego Domu jest zgodny z § 12 rozporządzenia.

Pracownicy utrzymują stały kontakt z rodzinami i opiekunami domowników, ponadto współpracują z pracownikami socjalnymi MGOPS, pracownikami PCPR, z poradnią zdrowia psychicznego i lekarzami rodzinnymi.

Ad 2. Analiza prawidłowości przebiegu procesu przyjmowania uczestników Domu.

Wniosek o skierowanie do ŚDS (lub kontynuację uczestnictwa) składają osoby zainteresowane lub ich opiekunowie do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju. Pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy i załącza wymagane rozporządzeniem dokumenty: zaświadczenie lekarskie wydane przez lekarza psychiatrę o występujących zaburzeniach psychicznych, zaświadczenie lekarza rodzinnego o braku przeciwwskazań do uczestnictwa w zajęciach ŚDS, orzeczenie lekarza orzecznika ZUS lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

Na podstawie zgromadzonych dokumentów oraz rodzinnego wywiadu środowiskowego OPS wydaje decyzję administracyjną o przyznaniu pomocy w formie pobytu w Środowiskowym Domu Samopomocy. W przypadku osób pierwszy raz ubiegających się o skierowanie do Domu decyzja wydawana jest na okres nie dłuższy niż 3 miesiące. Natomiast dla osób, które kolejny raz składają wniosek decyzje wydawane są na 1 rok.

Dokumentacja indywidualna uczestników podzielona jest na akta osobowe przechowywane w OPS, które zawierają: wniosek o uczestnictwo w zajęciach, zaświadczenia lekarskie, orzeczenie o niepełnosprawności, wywiad środowiskowy, decyzję administracyjną oraz teczki osobowe będące w ŚDS, w których mieszczą się: kopie orzeczeń o niepełnosprawności i decyzji administracyjnych, indywidualne plany postępowania

wspierająco-aktywizującego, ocena półroczna indywidualnych planów wspierająco-aktywizujących, karty informacyjne.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację uczestników o następujących numerach decyzji administracyjnych:

US.8136.01.2.2013, US.8136.01.15.2012/BG, US.8136.01.10.2012, US.8136.01.13.2012, US.8136.01.21.2013/BG, US.8136.01.9.2012, US.8136.01.7.2013, US.8136.01.10.2012/BG, US.8136.01.4.2013, US.8136.01.6.2013/BG.

Skontrolowane akta i teczki uczestników zawierały dokumenty określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy z dnia 9 grudnia 2010 r. Indywidualne plany postępowania wspierająco-aktywizującego są dostosowane do potrzeb i możliwości psychofizycznych każdego uczestnika Domu.

Ad 3. Ocena postępowania wspierająco - aktywizującego

Osoby przebywające na terenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Busku-Zdroju korzystają z zajęć i treningów, których celem jest zwiększenie zaradności i samodzielności życiowej oraz integracji społecznej. Zajęcia odbywają się w grupach i indywidualnie. Kryterium doboru grupy stanowią podobne zainteresowania, wzajemne sympatie, zbliżony stan psychofizyczny, preferencje domowników. Dopuszcza się zmienny skład grup w zależności od potrzeb uczestników oraz wymogów prowadzonych zajęć.

W ŚDS w Busku-Zdroju świadczone są następujące usługi: trening funkcjonowania w codziennym życiu, trening budżetowy, trening umiejętności spędzania czasu wolnego, terapia ruchowa, zajęcia sportowe, zajęcia relaksacyjne. Terapia zajęciowa prowadzona jest w pracowni rękodzieła artystycznego, stolarskiej, komputerowej i kulinarnej. W Domu działa klub filmowy, organizowane są imprezy okolicznościowe, gry towarzyskie, spacer, wycieczki oraz prace w ogrodzie. Ponadto ośrodek wsparcia służy domownikom pomocą w załatwianiu spraw urzędowych oraz wizyt lekarskich.

W ramach projektu systemowego „Zainwestuj w siebie – Zmień własną przyszłość” od stycznia 2013 r. działa grupa wsparcia dla 15 osób z zaburzeniami psychicznymi lub po kryzysach psychicznych i 10 osób z ich otoczenia. Raz w tygodniu w godzinach popołudniowych zajęcia prowadzone były przez: mediatora rodzinnego, psychologa, pedagoga, doradcę zawodowego. Uczestnicy odbyli również kilka wycieczek krajoznawczych po regionie świętokrzyskim.

Na dokumentację zbiorczą składają się:

- ewidencja uczestników ŚDS,
- listy obecności na zajęciach,

- dzienniki pracowni, który zawiera datę, temat zajęć, nazwiska uczestników i sposób realizacji zajęć.

Stwierdzono, iż w ewidencji uczestników brak daty przyjęcia do Domu.

Zespół wspierająco-aktywizujący zbiera się codziennie rano na tzw. odprawy w celu omówienia bieżących spraw oraz co 3 miesiące, aby przedyskutować najważniejsze problemy dotyczące domowników i dokonać oceny indywidualnych planów wspierająco-aktywizujących.

Ad 4. Analiza wykorzystania miejsc.

W dniach kontroli na terenie ośrodka wsparcia przebywało średnio 15 osób.

Z przedłożonych do kontroli list obecności wynika, iż w zajęciach w okresie objętym kontrolą uczestniczyło średnio:

w styczniu	18
w lutym	22
w marcu	22
w kwietniu	21
w maju	18
w czerwcu	20
w lipcu	18
w sierpniu	19
we wrześniu	19
w październiku	19
ogółem	19,6

Frekwencja na zajęciach w 2013 r. kształtowała się na poziomie zadawalającym i wynosiła średnio 19 osób, co stanowi 81% wykorzystanych miejsc. Nieobecności są usprawiedliwiane osobiście lub telefonicznie przez samych uczestników lub przez opiekunów. Przyczyny nieobecności są odnotowywane w miesięcznych listach obecności.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

W ocenie Zespołu kontrolującego Środowiskowy Dom Samopomocy w Busku-Zdroju właściwie realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej, ustawy o ochronie zdrowia psychicznego oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Działalność merytoryczną placówki oceniono pozytywnie. Treningi oferowane przez Dom są zgodne z w/w rozporządzeniem. Indywidualne plany postępowania wspierająco-

aktywizującego są dostosowane do potrzeb i możliwości psychofizycznych każdego domownika.

Skontrolowana dokumentacja indywidualna zawiera informacje określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Z analizy akt osobowych kadry merytorycznej wynika, że staż pracy oraz kwalifikacje zawodowe kierownika i pracowników są zgodne z wymogami określonymi w ustawie o pomocy społecznej i w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Budynek, w którym mieści się ośrodek posiada udogodnienia ułatwiające funkcjonowanie osobom niepełnosprawnym. Spełniony jest również standard usług odnośnie usytuowania w miejscu zapewniającym bezpieczeństwo uczestników, posiadania przez dom odpowiedniej ilości toalet oraz pomieszczeń przystosowanych do prowadzenia w nich zajęć.

Natomiast w opinii Zespołu kontrolującego dojazd do ŚDS może stanowić utrudnienie dla uczestników ze względu na dużą odległość od najbliższego przystanku i centrum miasta.

Z analizy list obecności wynika, iż frekwencja na zajęciach w 2013 r. kształtuje się na poziomie zadawalającym i wynosi średnio 19 osób, co stanowi 81% wykorzystanych miejsc.

W toku kontroli ustalono, iż brak jest programu działalności Domu na dany rok.

Stwierdzono również, że w ewidencji zbiorczej uczestników brak daty przyjęcia do ŚDS.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację,
- informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika oraz pracowników kontrolowanej jednostki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole.

Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. Nr 61, poz. 543).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

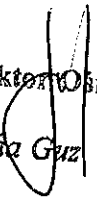
1. Ankieta do kontroli środowiskowych domów samopomocy.
2. Tabela dotycząca pracowników Środowiskowego Domu Samopomocy.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

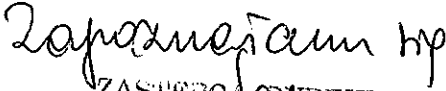
1. Magdalena Pracoń
2. Katarzyna Turkowska

Ze strony kontrolowanej:

Dyrektor Ośrodka

Zofia Guz

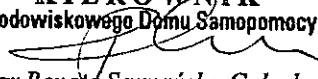
 Kielce, dn. 12 grudnia 2013 r.

ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

mgr Renata Segiecińska

ŚWIĘTOKRZYSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI
w KIELCACH
Wydział Polityki Społecznej
25-516 Kielce, ul. Al. IX Wieków Kielc 2

MIEJSKO-GMINNY
Ośrodek Pomocy Społecznej
Osiedle Kościuszki 2A
28-100 Busko-Zdrój

KIEROWNIK
Środowiskowego Domu Samopomocy

mgr Renata Szymańska-Gałazka